

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

պարոն ԳԱԼՈՒՍ ՍԱՀԱԿՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սահակյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եզրակացությունը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հովհաննես Մարգարյանի և Հեղինե Բիշարյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Պ-642-20.10.2014-ՊԱ-010/0) վերաբերյալ:

Օրենքի նախագծով նախատեսվում է նվազեցնել Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով սահմանված ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման համար նախատեսված վարչական տուգանքների չափերը: Մասնավորապես, օրենքի նախագծով նախատեսվում է փոփոխություններ կատարել օրենսգրքի 124-րդ, 124.1-ին, 124.2-րդ, 124.3-րդ, 124.4-րդ հոդվածներում: Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ այն, որ օրենսգրքի նշված հոդվածներում փոփո-

խություններ կատարվել են 2014 թվականի հունիսի 21-ի «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՕ-78-Ն օրենքով: Օրենքի նախագիծը մշակվել էր Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2014 թվականի մարտի 27-ի N 303-Ա որոշմամբ ստեղծված աշխատանքային խմբի կողմից, որի նպատակն էր վերանայել ճանապարհային երթևեկության կանոնների հաճախակի խախտումների համար նախատեսված տուգանքների չափերը: Աշխատանքային խմբի կողմից կատարվել են ճանապարհային երթևեկության կանոնների հաճախակի խախտումների դեպքերի, թվի, դրանց համար կիրառվող տուգանքների չափերի վիճակագրության, դրանց վերաբերյալ միջազգային փորձի ուսումնասիրություններ: Նշված օրենքով փոփոխվել էին օրենսգրքի 124-րդ հոդվածով սահմանված՝ տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման համար նախատեսված տուգանքների չափերը: Բացի դրանից՝ նոր խմբագրությամբ էր շարադրվել օրենսգրքի 124.4-րդ հոդվածը, որով սահմանվել էին տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից՝ սահմանված արագությունը գերազանցելու համար նախատեսված տուգանքների նոր սահմանաչափեր: Արդյունքում՝ օրենքի մի շարք դրույթներով նվազեցվեցին ճանապարհային երթևեկության կանոնների հաճախակի խախտումների համար սահմանված տուգանքների չափերը՝ հաշվի առնելով վարչական տուգանքների չափերի՝ վարչական իրավախախտման հանրային վտանգավորության աստիճանին անհամաչափությունը: Այսպես, նախքան «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ընդունումը, երթևեկության սահմանված արագությունը 1-10 կմ/ժ-ով գերազանցելն առաջացնում էր տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով: Փոփոխությունների արդյունքում սահմանվեց, որ երթևեկության սահմանված արագությունը 1-10 կմ/ժ-ով

գերազանցելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ յուրաքանչյուր գերազանցված կմ/ժ արագության համար՝ նվազագույն աշխատավարձի չափով: Նույնը վերաբերում է նաև երթևեկության սահմանված արագությունը 11 կմ/ժ-ով և ավելի գերազանցելու դեպքերին:

Ամփոփելով շարադրվածը՝ նշենք, որ, ելնելով իրավակիրառական պրակտիկայում ստեղծված անհավասար պայմաններից և իրավական որոշակիության սկզբունքից, օրենքով վերանայվել են տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման և սահմանված արագության գերազանցման համար նախատեսված տուգանքների չափերը՝ հիմք ընդունելով վարչական իրավախախտումների հանրային վտանգավորության աստիճանը: Այդ առումով որոշ դեպքերում նվազեցվել են սահմանված տուգանքի չափերը, մյուս դեպքերում՝ ավելացվել:

Հարկ է նշել նաև, որ ճանապարհային երթևեկության կանոնների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2014 թվականի օգոստոսի 26-ի «Ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման առնչությամբ իրականացվող վարույթների կարգավորման միջգերատեսչական աշխատանքային խումբ ստեղծելու և դրա անհատական կազմը հաստատելու մասին» N 803-Ա որոշմամբ ստեղծվել է աշխատանքային խումբ, որը քննարկում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման վերաբերյալ նոր հայեցակարգային մոտեցումներ ձևավորելու հետ կապված հարցը: Մասնավորապես, քննարկվում է վարչական իրավախախտումների կանխման նոր արդյունավետ մեթոդների ներդրման հարցը՝ հիմնված երկրի առանձնահատկությունների հաշվառմամբ՝ միջազգային լավագույն փորձի վրա:

Ելնելով շարադրվածից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն օրենքի նախագծի հեղինակներին առաջարկում է առայժմ ձեռնպահ մնալ ներկայացված օրենքի նախագծի քննարկումից և դրան անդրադառնալ աշխատանքային խմբի կողմից մշակվող,

առաջիկայում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությամբ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի քննարկմանը ներկայացվելիք օրենքի նախագծի շրջանակներում:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ, ներկայացված օրենքի նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում քննարկելիս, հարակից զեկուցմամբ հանդես կգա Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարի առաջին տեղակալ Արսեն Մկրտչյանը:

Հայտնում ենք նաև, որ օրենքի նախագծի ընդունումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման կամ այլ իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտություն չի առաջացնում:

Կից ներկայացվում են օրենքի նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատման մասին եզրակացությունները:

Հարգանքով՝

ՀՈՎԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

**ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի
Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին»
ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում**

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումն առողջապահության բնագավառի վրա ազդեցություն չի ունենա:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մրցակցության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) փոփոխվում են ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման համար սահմանված տուգանքների չափերը:

Նախագծով կարգավորվող շրջանակները չեն առնչվում որևէ առանձին ապրանքային խմբի շուկայի հետ, ուստի և Նախագծի ընդունմամբ որևէ առանձին ապրանքային խմբի շուկայում մրցակցային դաշտի վրա ազդեցություն լինել չի կարող:

Հիմք ընդունելով նախնական փուլի արդյունքները՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման աշխատանքները դադարեցվել են՝ արձանագրելով Նախագծի ընդունմամբ մրցակցության միջավայրի վրա *ազդեցություն չհայտնաբերվելու* եզրակացություն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ *Նախագիծը վերաբերում է տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելու, լուսացույցի կամ կարգավորողի արգելող ազդանշանին չենթարկվելու, սահմանված արագությունը գերազանցելու և մի շարք այլ իրավախախտումների համար նախատեսված տուգանքի չափերը 50 տոկոսով նվազեցնելուն և Նախագծի ընդունման դեպքում, դրա կիրարկման արդյունքում գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա ազդեցություն **չի նախատեսվում:***

ԱՂԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի բնապահպանության բնագավառում կարգավորման

1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ օրենք) ընդունման արդյունքում մթնոլորտի, հողի, ջրային ռեսուրսների, ընդերքի, բուսական և կենդանական աշխարհի, հատուկ պահպանվող տարածքների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանա:

2. Օրենքի նախագծի չընդունման դեպքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների վրա բացասական հետևանքներ չի առաջանա:

3. Օրենքի նախագիծը բնապահպանության ոլորտին չի առնչվում, այդ ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերով ամրագրված սկզբունքներին և պահանջներին չի հակասում:

Օրենքի կիրարկման արդյունքում բնապահպանության բնագավառում կանխատեսվող հետևանքների գնահատման և վարվող քաղաքականության համեմատական վիճակագրական վերլուծություններ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

**ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՏԻՈՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության
օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության
օրենքի նախագծի վերաբերյալ**

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծն իր մեջ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1205-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ կետով նախատեսված որևէ կոռուպցիոն գործոն չի պարունակում:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի՝ բյուջետային բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

Նախագծով առաջարկվում է ճանապարհատրանսպորտային երթևեկության համեմատաբար նվազ վտանգավորության աստիճան ունեցող խախտումների համար սահմանված վարչական տուգանքների չափը կիսով չափ նվազեցնել՝ համապատասխան փոփոխություններ կատարելով Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 124, 124.1, 124.2, 124.3, 124.4 հոդվածներում:

Հիմք ընդունելով ՀՀ պետական բյուջեի՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ոստիկանության կողմից գանձված վարչական իրավախախտումներից 2013 և 2014 թվականների ինն ամիսների ու 2013 թվականի տարեկան եկամուտների համամասնությունները, մեր գնահատականներով, 2014 թվականի նշված եկամուտները կկազմեն շուրջ 130.0 մլն դրամ: Մեր գնահատականներով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 124, 124.1, 124.2, 124.3, 124.4 հոդվածներով սահմանված տուգանքներից գանձվելիք 2014 թվականի եկամուտները կկազմեն շուրջ 100.0 մլն դրամ:

Ելնելով վերոգրյալից, գտնում ենք, որ օրենքի նախագծի ընդունման ազդեցությունը պետական բյուջեի եկամուտների վրա կլինի բացասական, որի ազդեցության չափը կկազմի առնվազն 50.0 մլն դրամ:

Միաժամանակ, հայտնում ենք, որ Նախագծի ընդունումը ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերի վրա կունենա չեզոք ազդեցություն:

Եզրակացություն

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ նախագիծ) լրամշակված տարբերակի սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 27.1 հոդվածի և ՀՀ Կառավարության 2010 թվականի հունվարի 14-ի թիվ 18-Ն որոշման համաձայն:

Նախագծի սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի և դրա առանձին ենթաօլորտների իրավիճակի բնութագրիչների և դրանց ինդիկատորների հիման վրա:

Նախագիծը՝

ա) ռազմավարական կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունի **չեզոք ազդեցություն**.

բ) շահառուների վրա կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունի **դրական ազդեցություն**:

Պ-642-20.10.2014-ՊԱ-010/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի N-355-11 օրենսգրքի 124, 124.1, 124.2, 124.3, 124.4 հոդվածներով նախատեսված տուգանքի չափերը նվազեցնել 50%-ով:

Հոդված 2. Սույն օրենքը ուժի մեջ է մտնում 2015թ.-ի հունվարի1-ից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԻԾ

Նախագծի ընդունումը պայմանավորված է ճանապարհատրանսպորտային երթևեկության համեմատաբար նվազ վտանգավորության աստիճան ունեցող խախտումների համար սահմանված տուգանքի չափը կիսով չափ նվազեցնելու հանգամանքով: Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ գնալով ավելանում է տեսանկարահանող սարքերի եւ արագաչափերի թիվը, որին զուգահեռ ավելանում են արձանագրվող խախտումների քանակը, արդյունքում վարորդներից գանձվող գումարները ուղիղ համեմատական կերպով ավելանում են, ինչն էլ ուղղակիորեն հարվածում է առանց այն էլ սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող մեր քաղաքացիների ընտանեկան բյուջեին, ուստի անհրաժեշտություն է առաջանում վերանայել սահմանված տուգանքների գումարի չափը:

Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ աշխարհի գրեթե բոլոր երկրներում ճանապարհատրանսպորտային երթևեկության կանոնների խախտման համար նախատեսված գումարների չափը սահմանվում է հաշվի առնելով տվյալ երկրի քաղաքացիների սոցիալական վիճակը, մասնավորապես՝ ընտանեկան եկամուտների եւ նվազագույն աշխատավարձի ու կենսաթոշակների չափերը: Եթե հաշվի առնենք, որ մեր երկրում նվազագույն աշխատավարձը սահմանված է 50.000 դրամ, միջին աշխատավարձը կազմում է շուրջ 120.000 դրամ, ակնհայտ է դառնում, որ հանրապետությունում սահմանված տուգանքի չափերի հաշվարկման մեթոդաբանությունը չի բխում ընդունված միջազգային չափորոշիչներից եւ սկզբունքներից, ավելին՝ ներդրված մոդելը փոխանակ կրի կանխարգելիչ բնույթ, էական հարված է հասցնում քաղաքացու առանց այն էլ աղքատիկ բյուջեին:

Նախագծի ընդունումը կնպաստի բնակչության շրջանում սոցիալական բեռի թեթեացմանը՝ ամրապնդելով վստահությունը այս ոլորտում պետության կողմից վարվող քաղաքականության նկատմամբ: